

[Svend E. Johansen.]

bliver ifølge vor Opfattelse ikke mere berettiget, fordi Domstolene bestaar af uniformerede Dommere, og fordi det er den militære Straffelov, der hjemler Ret dertil. Vi kan ikke anerkende Dødsstraffens Berettigelse i det civile Liv, og vi kan heller ikke anerkende den under den militære Retspleje, saa den Bestemmelse maa vi i hvert Fald afgjort vende os imod.

Der staar i Betænkningen, at Udvalget har indhentet Oplysninger om Dødsstraffens Anvendelse i andre Lande, men ikke faaet særlig fyldige Oplysninger, og der tilføjes, at der synes dog ikke at være fuldbyrdet noget særlig stort Antal Dødsdomme under Verdenskrigen. Jeg tør ikke benægte dette, men paa den anden Side er det dog en offentlig Hemmelighed, at der var alvorlige Mytteriforsøg i den franske Hær i 1917, Mytteriforsøg, som den senere Marskal Foch fik til Opgave at slaa ned. Jeg tvivler stærkt paa, at han har gjort det ved at invitere Mandskabet til Chokolade med Wienerbrød. Jeg vil antage, at det er slaaet ned netop med den haarde Haand, der var ham egen. Og mon ikke det er sket netop ved Dødsstraffen som det mest effektive Middel til at skabe Disciplin i den franske Hær? Dette gør ikke Dødsstraffen mere velegnet for os, og vi kan ikke gaa ind for den, hverken i den civile Retspleje eller i den militære Retspleje.

I § 51 findes visse Bestemmelser angaaende Mytteri. § 48 fastslaar, som jeg nævnte før, at man ikke maa gøre sig skyldig i Ulydighed mod en foresats tjenstlige Befaling, og saa tilføjes det i § 51, at dersom flere i Forening nægter Lydighed eller bruger Magt, straffes de for Mytteri. Nu er der efter min Mening det at sige dertil, at fordi der er flere, der ser maaske den retsstridige Handling i den fremsatte Befaling, behøver Straffen jo dog ikke af den Grund at blive større, og man behøver ikke at betegne det som Mytteri, fordi flere udviser Lydighedsnægtelse. Det fastsættes jo i § 12, at man skal vurdere, om den Befaling, der udstedes, indeholder retsstridige Handlinger, og at skærpe Straffen for den eventuelle Lydighedsnægtelse, der følger heraf, fordi der er flere, synes jeg i og for sig ikke er rimeligt.

§ 52 siger vedrørende de Straffe, man kan paadrage sig ved Lydighedsnægtelse mod foresatte og Overmænd, at har foresat, Overmand eller Vagt ved ukorrekt og navnlig ved udæskende Forhold givet Anledning til en af de omhandlede Forbrydelser, kan Straffen under i øvrigt formildende

Omstændigheder nedsættes. Det forekommer mig at være en ejendommelig og stærkt militær Betragtning, man dér har gjort gældende. Hvis altsaa den foresatte ved ukorrekt og navnlig udæskende Optræden over for den menige har fremkaldt Lydighedsnægtelse eller Aarsagen til Straf, saa kan under i øvrigt formildende Omstændigheder — der skal altsaa endda mere til — Straffen nedsættes. Det forekommer mig, at det umiddelbart indlysende i det Tilfælde maatte være, at Straffen ikke alene nedsættes, men bortfalder, og at den, der i Virkeligheden har fremkaldt Overtrædelsen af Straffeloven, nemlig Overmanden, bør ifalde Straf. Saa havde man dog naaet det rigtige.

Vi maa jo ikke glemme, at hvor smukt vi end ser paa Hæren, og hvor dybt præget vi end er af Fædrelandskærlighed, saa har Episoderne inden for de skiftende Tider vist, at der er et Element inden for Hæren, og inden for Flaaden maaske ogsaa, som i den offentlige Bevidsthed staar som Soldaterplagere, Folk, der har en vis Tilbøjelighed til at vise deres Magt ved at gennemføre Stropeture og hvad det nu hedder i den militære Terminologi. Jeg tror, Forsvarsministeren erindrer visse Tilfælde, der er forekommet for ikke saa lang Tid siden i Holbæk. Jeg synes, at de, der sidder inde med Muligheden for at kunne begaa Magtmisbrug, ogsaa skulde være klar over, at har deres udæskende Opførsel været Aarsag til Brud paa Straffeloven, saa er det dem, der skal straffes som Anstiftere.

Jeg er ogsaa en lille Smule bange for §§ 53 og 54. § 53 siger, at den, der ytrer Utilfredshed med en foresats Adfærd eller klager over Besværligheder eller Mangler paa en saadan Maade, at han burde indse, at Mandstugten derved kommer i Fare, straffes med Arrest. Jeg synes, det er lidt for kraftig en Vurdering, man dér forlanger af en menig Soldat, at han, naar han klager over en af sine Overmænds Opførsel eller over daarlige Forhold inden for Tjenesten, skal begynde at vurdere, om det nu ikke paa en eller anden Maade kan blive udlagt saaledes, at han derved kan bringe Mandstugten i Fare og følgelig risikerer at blive straffet efter § 53. Det forekommer mig i det hele taget, at Loven i sin Konsekvens medfører en meget stærk Beskyttelse af Overmændene og de foresatte og rummer visse Farer for de menige, hvis disse skulde føle visse Forhold i Tjenesten saa tyngende, at de vilde klage til deres foresatte derover.

Det samme gælder om § 54, hvor det hedder, at den, som uden rimelig Grund